

ประชุมบทมโหรีประสมวง

(คอนเสิร์ต)

เรื่องรามเกียรติ์ แด่ เรื่องอิเหนา

ระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสมรรัตนศิริเชฐ

โปรดให้พิมพ์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๕

พิมพ์ที่โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร

เมษสมบัตย์หอสมุดวัดสุทัศน์

รับหวัดนครราชสีมา

๑/๕/๗๑

มาในชื่อเจ้าพระยา

ที่วัด: มณฑลนครราชสีมา

ทะเบียน

1233

วิเศษ

หอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ ร.๕ นครราชสีมา

๖๕๕.

ประชุมบทมโหรีประสมวง

(คอนเสิร์ต)

เรื่องรามเกียรติ์ แล เรื่องอิเหนา

W

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสมรรัตนศิริเชฐ

โปรดให้พิมพ์เมื่อขจว พ.ศ. ๒๔๖๕

พิมพ์ที่โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร

แผ่นที่ 18

ได้รับจาก ผอ.สอ.ส.ท. 94

เมื่อ 9 / 11 / 2551

เลขที่ 1233

เลขห้อง 104

เลขหมู่ 895.9112008

ป 246

เลขทะเบียน 4.32 ป. 16264

จิří ที่มายุโก โหตุ อโรโค นิรูปทุทโว,
สุจี นิรามโย โหตุ วุฑฺฒิ เต โหตุ สพฺพทา.

ขอจงเป็นผู้มีอายุยืนนาน ไม่มีโรค ปราศจาก
อุบัตถวันตฺราย เป็นผู้มีความสุขสำราญ ปราศจากทุกข์
ขอความเจริญ จงมีแก่ท่าน ทุกเมื่อเทอญ.

สมิธตนา

สารบัญ

บทเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนางลอย	หน้า	๑
บทเรื่องรามเกียรติ์ ตอนครุฑาक्ष	„	๗
บทเรื่องรามเกียรติ์ ตอนศรพรหมมาศ	„	๑๗
บทเรื่องอิเหนา ตอนบวงสรวง	„	๒๕

บทมโหรีร้องประสมวง

(คอนเสิร์ท)

สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิต ทรงเรียบเรียง
สำหรับงานรับแขกเมือง เมื่อรัชกาลที่ ๕

บทมโหรีเรื่องรามเกียรติ์ตอนนางลอย

บทที่ ๑ ร้องเพลงยานี รับพิณพาทย์

๑ เมื่อนั้น องค์ท้าวทศกัณฐ์รักษา แลเห็น
เบญกายแปลงกายา ได้อย่างนางสีดาไม่คลาศคลาย
แย้มยิ้มพรมกัณฐ์พิชิตรส แม่นหลานตักคักสม
อารมณ์หมาย เมืองมารจะเป็นสุขสนุกสบาย เจ้าเร่ง
ผันผายไปให้ทันการ ฯ ๔ คำ ฯ

บทที่ ๒ ร้องเพลงเชิดนึ่ง

๑ บัดนั้น เบญกายรับราชบรรหาร ออกจากปราสาท
รัตนฉวาลย์ เหาะข้ามชลธารผ่านมา ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๓ ร้องเพลงแขกต๋อยหม้อ

๑ ครันถึงเหมตวันบรรพต เลื่อนลดลงจากฟาก
เวหา หยคย่นอยยังผ่งคองคา กัลยาจำแลงแปลง
อินทรี ๑ ๒ คำ ๑

บทที่ ๔ ร้องเพลงโล้

๑ เหมื่อนรูปทรงองค์ศิวาวรรณ ผิวพรรณนวล
ล่องผ่องศรี ทำต่ายลอยไปในวารี จนใกล้ที่พระราม
สรองคองคา ๑ ๒ คำ ๑

บทที่ ๕ ร้องเพลงซ้ำ

๑ เมื่อนั้น พระตรีภพลบโลกนาถา ขรรคมัตน
จากทศรไสยา พอเวลาล่วงสามยามปลาย เสนา
เสียงล้ำเนียงนกการะเวก ออกจากเมฆแซ่ซ้องร้อง
ถวาย ไก่ชนแจ้วเจอยเฉื่อยช่าย มยุเรศร้องร้ายบน
ปลายไม้ ๑ ๔ คำ ๑

บทที่ ๖ ร้องเพลงหม่อม

๑ เผยพระแกลแกลดขาวเคอน เห็นคล้อยเคล่อน
เลือนล็บเหลยมไคล แสงทองส่องผ่านภาไลย จวนจะ
ใกล้ไขสรีระวิวรรณ ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๗ ร้องเพลงร้าย

๑ จิงคำรสถรัสชวนอนชา ลงจากพลับพลาผายผัน
พร้อมพวกกระบวนนน จรจรลไปยังผ่งนท ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๘ ร้องเพลงซ้ำ

๑ งามเอียงามสรวพ งามกระบวนคังคยแถววิถ
สองกระษัตริย์เสด็จจรล ไปสรงวารเล่นเย็นเย็น ถึง
หลามตามเสด็จเห็น เป่นหมวกเป่นหม่นน่าชม บ้าง
หาหาบ่างเกาหัว บ้างจับเลนเล่นนิ้วแล้วเค็ดคม บ้าง
โลกไล่ขึ้นไม้ห่ม บ้างโลกบ่างลุ่มละเลิงใจ นายหมวก
คนหนึ่งจึงร้องห้าม ว่าอย่าชมช้ามชุกชนไป ว่าแล้วพา
กันไคล ตามเสด็จไปยังผ่งนท ฯ ออกเพลงเร็วแล้วลา ฯ

บทที่ ๙ ร้องเพลงตลุ่มโปง

๑ ครั้นถึงพระจึงเห็นรูปแปลง ทกลายแก่งเป็น
สีกามารศรี ตกพระไทยไม่เป็นสมประที เข้าอุ้มองค์
เทวีราโคกา ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๑๐ ร้องเพลงโอ้บ

๑ โอ้ โอ้นิจาเสียดาเอ๋ย ไฉนเลยมาม้วยสังขาร
เสียแรงพยายามตามมา จนถึงฝั่งมหาสาคร หวังจะ
มาโคตรวงศ์พงศ์ยศ เพราะความรักความเสียกาย
สายสมร ยังมีทนทำการราญรอน มาม้วยมรณ
มรณน่าปรานี เจ้าพี่เอ๋ยอุล้าให้พาซากศพ มาให้
พบผัวรักเมื่อเป็นผี ร่ำพลางทางทรงโคกโคก ก็ดังชีว
พระนารายณ์จะวายปราน ๑ ๒ คำ ฯ โอค

บทที่ ๑๑ ร้องเพลงตัดก้อ

๑ เหวยเหวยลูกพระพายไปเฝ้าเมือง ทศกัณฐ์
แค้นเคืองจึงหักหาญ ฆ่านางทั้งห้าทำประจาน ไทย
เจ้าจะประมาณสักเพียงไร ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๑๒ ร้องเพลงจันทวณอ่อน

๑ บัดนั้น วายบุตรคึกแล้วเฉลยไข ถ้านางม้วย
 กล้วยข้าบาทนไช้ บาดแผลน้อยใหญ่คงมีมา หนึ่ง
 ลงกาอยู่ใต้ที่ประทับ ศพทาจะทวนกลบชนมาหา รูป
 นทรายจะแปลงมา ขาขอชณสูตรเผาไฟลอง ๆ ๔ คำ ๆ

บทที่ ๑๓ ร้องเพลงกล่อมพญา

๑ เมื่อนั้น พระหริวงศ์ทรงพึงเห็นถกตอง รัชสัง
 ให้ตกไม้มากายกอง เชิงตะกอนทำสำรองเส็จทันใด ๆ
 ๒ คำ ๆ

บทที่ ๑๔ ร้องเพลงพราหมณ์เก็บหัวเหวน

๑ ยกศพชนวางเชิงตะกอน เอาพนรองกองซ้อน
 สุมใส่ บัณน้ำมันยางคลุกชุกเข้าไป จุดไฟแล้วกล่อม
 อยู่พร้อมกัน ๆ ๒ คำ ๆ

บทที่ ๑๕ ร้องเพลงแขกประเทศ

๑ บัคนั้น เบญกายขมว่าจะอาลัย ร้อนแรงด้วย
แสงเพลิงนั้น ก็เหาะตามเปลวควนชนทนต์ ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๑๖ ร้องเพลงเชิดนอก

๑ บัคนั้น ลูกกลมมองเขม้นเห็นยักยี้ กรวโกรธ
โศกตามขำมอดคิ ชุนกระบี่เหาะไล่ไขว่คว้า สกตกัน
ทันนางกลางไพยม เข้าจู่โจมจับเป็นไม้เข่นฆ่า แล้ว
เหาะตรงลงยังพลธา พามาเฝ้าพระหรรษ ๑ ๔ คำ ฯ
เตยว เชิดนอกแล้วออกเตยว

บทมโหรีเรื่องรามเกียรติ์

ตอนอินทรชิตแผลงศรนาคบาท

บทที่ ๑ ร้องซ้ำ

๑ เมื่อนั้น พระจักรกฤษณ์ฤทธิรงค์เรืองศรี เสด็จ
ออกพลับพลาหน้าศิริ พระจักรตรัสประภาษราชการ ฯ
๒ คำ ฯ

บทที่ ๒ ร้องห่ม

๑ พอเสียงโห่โกลาตึงฟ้าลั่น เคยสำคัญข้าศึก
อีกหาญ จักรสถามโหราปรีชาชาญ เสียงสท้าน
ทัพใหญ่ไครยกมา ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๓ ร้องกระบี่ลา

๑ บัดนั้น พิเภกขึงคมกมเกษา จินบัยบายาม
สามตา แลววนทาทุลพระหรรกษ์ ชึ่งเป็นจอม
จตุรงค์มาสงคราม ทรงนามอินทรชิตสิทธิศักดิ์ เป็น

เอกองค์ไอรทศกัทร^๑ อาสาพระยายกษัยกมา ๗
๕ คำ ๗

บทที่ ๔ ร้องกระบอกทอง

๑ เมื่อนั้น พระตรีภพลโลกนาถ พึงทูลแถลง
แจ้งกิจจา จึงส่งพระอนชายาใจ เจ้าจงยกพหลพลนิกร
ไปราญรอนผลาญกษัยให้ตกไยย แล้วตรัสสั่งสุครีพ
จงรีบไป เกณฑ์พหลพลไกรในบัดนี้ ๗ ๕ คำ ๗

บทที่ ๕ ร้องปฐม

๑ บัดนั้น สุครีพรีบสั่งไล่เกย คลานคล้อยถอย
ออกมาทันที ซึ่งมีเกณฑ์พลรณรงค์ ๗ ๒ คำ ๗

บทที่ ๖ ร้องมอญโยนดาบ

๑ เมื่อนั้น พระลักษมณ์ชนชมสมประสงค์ ขอพร
ลาพระหวิวงศ์ ลลามาสร้างคองคา ๗ ๒ คำ ๗

๗

บทที่ ๗ ร้องกราวนอก

๑ ขนทรงรถแก้วสรกาญจน์ ทวยหาญกรายงาม
สามท่า ทหารลึงยิงบันสนัญญา ไคลคลาเคลือนพหล
พลนิกาย ๗ ๒ คำ ๗

บทที่ ๘ ร้องตุงตุง

๑ รถเอยราชรถทรง งอนระหงระเหิดเหิดฉาย
พระที่นั่งบัลลังก์แก้วแพรวพราย แทนท้ายขมขม
กระหนกเกริน เทียมอัครราชผาตผยอง ดึงจะล่อง
ลอยฟ้าเวหาเหิน ชิงนำน้ำพหลพลเคิน ช้ามเนิน
มุงหน้ามาตรง ๗ ๔ คำ ๗

บทที่ ๙ ร้องพม่า

๑ ครันถึงเห็นทพนขหมัน ตึงคินคายในไฟระหง
จึงให้หยุดพลนิกายอยู่ชายดง แล้วโขกธงสำคัญ
ทันใด ๗ ๒ คำ ๗

บทที่ ๑๐ ร้องสร้อยสนตัด

๑ เมื่อนั้น อินทรชิตคิดหักทัพใหญ่ จึงตรัสสั่ง
มหาเสนาใน ให้เร่งไพร่ประกาศเข้ารวี ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๑๑ ร้องสุโขไทย

๑ บัดนั้น พวกพลสุรศักดิ์ยกยี่ ต่างลำแดงแดง
อิทธิฤทธิ์ เข้าต่อสู้รบจับประจัน ฯ ๒ คำ ฯ

๒ บัดนั้น พวกกระบี่เรียวแรงแข็งขัน ซึ่งอาวุธ
ยุคแย่งแทงฟัน พลกุ่มภณแตกตายกระจ่ายไป ฯ
๒ คำ ฯ

บทที่ ๑๒ ร้องสาธิตกา

๑ บัดนั้น สองเสนามารทหารใหญ่ เห็นพลแตก
ยับทั้งทัพไชย ยิ่งพิโรธโกรธใจตั้งไฟฟอน เข้ารุกไล่
พวกพหลพลกระบี่ อสรัดรุกไม่หยุดหย่อน ฟาดด้วย
ศาสตราทหาร วานรย่นย่อไม่ต่อตี ฯ ๔ คำ ฯ

๒ บัดนั้น สุธเสนสุธการกระษัตริย์ ต่างสำแดง
 เพลงอิทธิฤทธิ เขารบสองอสุรตาทาน ท้องไวได้ทำ
 เข้าถาโถม โจนกระโจมจับยกษัตริย์หาญ ชนเหยียบ
 ยันพื้นพอรอนราญ สองมารม้วยมิตด้วยฤทธิ ฯ
 ๕ คำ ฯ

บทที่ ๑๓ ร้องชาติ

๑ เมื่อนั้น โอรสทศกัทรียักษ์ เห็นอสุรสองนาย
 วาษชีวิ อสุรพิโรธโกรธโกรธา กวักแกว่งศรีลัทธิฤทธิ
 รงค์ โจนลงจากราชธา ไล่ตีวานรสถอนมา ถึงหน้า
 รถทรงองค์พระลักษมณ์ ฯ ๕ คำ ฯ

บทที่ ๑๔ ร้องนาคราช

๑ เมื่อนั้น น้องพระหริวงศ์ทรงศักดิ์ แลเห็น
 โอรสทศกัทรียักษ์ หาญหักค้ำพล่นมา จึงจับศรีลัทธิ
 ฤทธิรงค์ เสก้ลงจากราชธา รบรบกับองค์อสุรา
 หันเหียนเปลี่ยนท่าราวี ฯ ๕ คำ ฯ

บทที่ ๑๕ ร้องสุดใจ

๑ เมื่อนั้น อินทรชิตฤทธิไกรไชยศรี ไม่ขยับย่อ
ท้อต่อตี ถ้อยทีหักโหมโรมราญ ฯ ๒ คำ ฯ

๒ เมื่อนั้น พระลักษมณ์กดาเกล้าหาญ รักร่องบึ้ง
กันประจัญบาน ถ้อยทีทยานต้านต่อยุทธ ชนเหยียบเข้า
ขุนมารราญรอน พระกรขยับจับมงกุฏ ตีต้องอินทรชิต
ฤทธิรุตม์ หันเหเซซुकชวนไป ฯ ๔ คำ ฯ

บทที่ ๑๖ ร้องเชิดนั่ง

๑ เมื่อนั้น อินทรชิตคอยดำรงทรงตัวไต้ ยิง
โกธธาดาแดงดังแสงไฟ หมายใจจะล้างให้ว่างวาย
จึงหยุดย่นชนครนาคบาด แผ่นผงาดเงื่อง่าตามุ่งหมาย
คเนแน่นแลช้าเลื่องเยื้องกราย พาดสายศรลั่นไปทัน
โต ฯ ๔ คำ ฯ

บทที่ ๑๗ ร้องกราวรำ

๑ เปนนาคครคมีตพระลักษณภัยพลลึง ลมกลึง
เกลอนกลาคไม่หวาคไหว หม่ยกษ์โยธิตใจ ร้องเย้ย
เผยโยโยทั้งไพร่นาย ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๑๘ ร้องตลุง

๑ พอแลเห็นพิเภกโหราจารย์ ขุนมารดาลเคียด
หนหัน กระทบบาทกราดเกรียวเคียวพน แก้วคันศร
ไชยเข้าไล่ตี ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๑๙ ร้องดวงพระธาตุ

๑ พอพิเภกหนีชุกชุกเข้าป่า ไต่เวลาตัวร้อนอ่อน
แสงศรี จิตรสกับพลพลโยธิต จะกลับหลังยังบริคุติ
มัน พระลักษณภัยพลกระบัตตองคร พิศม์คงซาบ
ม้วยมรณเป็นแม่นมัน สั่งเสร็จเสด็จนรธสุวรรณ เลิก
พลพลชนธิเขาลงกา ฯ ๔ คำ ฯ

บทที่ ๒๐ ร้องไห้เสื่อ

๑ เมื่อ นั้น น้องท้าวทศลักษณ์รักษา เลี้ยวลัดคด
 คั่นอรุณวา ตรงไปพลับพลาพนาวัน ฯ ๒ คำ ฯ

๒ ครั้นถึงจึงประนตบทยงส์ องค์พระหริวงค์รัง
 สรรค แล้วเล่าความตามซึ่งไต่รับกัน ราพรรณทล
 พลาทางโคกกา ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๒๑ ร้องทยอยยวน

๑ เมื่อ นั้น พระรามพึงตึงจะคืนสิ้นสังขาร จัป
 พระแสงศรศรลีลา นิลนนทน้ำหน้าคลาไคล เกลิน
 วกเวียนวงหลงทรบ เลี้ยวตระหลบมาทางข้างทิศใต้
 ให้มีคมีคมีวมลเป็นพันไป จะสำคัญอันใดก็ไม่มี ฯ
 ๔ คำ ฯ

บทที่ ๒๒ ร้องเชิดฉิ่ง

๑ พระพิโรธแล้ววงคอดกกลัน จัปจันทวาทิตยเรืองศร
 ขนศรกรก่งด้วยฤทธิ พระจักรีเลียงพลาทางแผลง
 ไป ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๒๓ ร้องกบเต้น

๑ เป็นคาวดวงเดือนหงายฉายแสง แจ่มแจ้งแนว
ทางสว่างไสว เห็นนาครครพลสกลไกร ยิ่งอาวรณ์
ร้อนฤไทยไคลคลา หาพระน้องที่ตองนาคบาศ พอ
เหลือบเห็นองค์พระนารถขนิษฐา เสด็จเดินเข้าชิต
พิศรักตรา วาขวิญญาชุกองคลังไคก็ ฯ ๔ คำ ฯ

บทที่ ๒๔ ร้องเหรา

๑ ครันค้อยล่าง ไคกคัลยจึงขัญชา ถามพระยา
พิเภกยักษิ ชึ่งพระน้องกับพหลพลกระษิ เป็นกระษิ
แล้วจะแก้ประการใด ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๒๕ ร้องตุ๊กกะตา

๑ บัดนั้น พิเภกทลแจ้งแถลงไซ พระอนุชาวานร
พลไกร สลบไปควยฤทธิพิศมนาคี จงทรงแผลง
แสงศรเป็นครุฑราช ให้สังหารนาคบาศยักษิ พระอนุชา
ก็จะพนคนชว กยกระษิพรพลสกลไกร ฯ ๔ คำ ฯ

บทที่ ๒๖ ร้องเชิดฉิ่ง

๑ เมื่อนั้น พระอวตารผ่านภพสยไสมย พังทล
ถูกต้องทำนองใน เสียงพระแสงแผลงไปด้วยฤทธิ ๑
๒ คำ ๑

บทที่ ๒๗ ร้องแผละ

๑ เปนสุขบรรณบินมาบนอากาศ เข้าโฉบฉายนาค
บาศคลาศจากที่ ผดกระชากลากจิกขยิกขยี่ จนนาค
สูญสิ้นแล้วบินไป ๑ ๒ คำ ๑

บทที่ ๒๘ ร้องลมพัดชายเขา

๑ เมื่อนั้น พระลักษมณ์ศรีสวัสดิ์ ทั้งกระบี่พล
สกลไกร ก็พินคั่นไค้สมประดี ลูกขึ้นบังคมชมพระฤทธิ
ไม่ม้วยมอดรอกชีวิตรเพราะศรีศรี จะขอรองบาทาผ้าอุล
กว่าชีวิจะไม่ยไปด้วยกัน ๑ ๔ คำ ๑

บทที่ ๒๕ รื่องสารถิ

๑ เมื่อนั้น พระจักรีปรีติเปรมเกษมสันต์ จิงชวน
 พระอนุชาจรจรล มาชนทรงรถสุวรรณทนต์ใด สั่งให้เลิก
 โยธาพลากร วานรให้ลั่นหวุ่นไหว คลายคลิรพลสกล
 ไกร กลับไปพลัษพลาพนาลี ฯ ๔ คำ ฯ

บทมโหรีเรื่องรามเกียรติ์

ตอนอินทรชิตแปลงศรพรหมาศ

บทที่ ๑ ร้องมอญรำดาบ

๑ ครั้นถึงโรงราชพิธี กาลสุรเสนียังคมไหว้ ทูล
ว่าพระองค์ทรงไชย ให้มาทูลข่าวข่าจามิตร แสง
อาทิตย์ฤทธิรอนมังกรกรรฐ์ ไปโรมรันเสียทัพคชจักร
ขอให้พระองค์ทรงฤทธิ ไปเช่นฆ่าข่าจามิตรให้มรณา ฯ
๔ คำ ฯ

บทที่ ๒ ร้องรอร่ายสับไทย

๑ เมื่อนั้น อินทรชิตลิลิตศึกษาศึกษา ได้ยินบอก
ออกความอัปรา โกรธาลมเนตรเห็นเสน่ ลูกชนกระตบ
บาทหวาดไหว เหม่ไ้กาลสุรยักษ์ มาพูดให้เป็นกลาง
กลางพิธี ชวิตรมึงถึงที่จะบรรลัย หากคิคนิดเดียว
ว่าร้ายสั่ง จิงหยดย้งยกโทษโปรดให้ ว่าปลางทางทรง
ศรไชย คลาไคลออกจากโรงพิธี ฯ ๖ คำ ฯ

บทที่ ๓ ร้องช้างประสานงา

๑ จิงตรัสสั่งรบทการชาญกำแหง จะเปลี่ยนแปลง
กายกูเป็นโกสีย์ ให้การณราชอสูรี แปลงอินทรีย์เป็น
คชาเอราวรรณ อันโยธาทั้งหลายให้กลายเพศ เป็น
เทเวศร์สร้างคันางสวรรค์ ให้สำหรับขับรำระบำบรรพ
เร่งเตรียมไว้ให้ทันฤกษ์ดี ฯ ๔ คำ ฯ

บทที่ ๔ ร้องฝรั่งเร็ว

๑ ยศนั้น รบทการประนตบทิศ ออกมาเกณฑ์
กันทันที คอยเสด็จมโหรรค์ ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๕ ร้องตระเปล่ง

๑ เมื่อนั้น อินทรชิตชนชมสมประสงค์ จิงชนบน
แท่นสุวรรณบรรจง จำแลงแปลงองค์อสูรา ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๖ ร้องชมตลาด

๑ เป็นโกสีย์ทรงเครื่องเรืองอร่าม ล้วนแก้วแก้ว
วาววามเวหา จีบพระแสงพรหมาศยาตรา เสด็จมา
เกยสุวรรณทัศน์ใด ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๗ ร้องกราวนอก

๑ ขันทรงคอกชาเอราวรรณ ทหารแห่ให้สนั่น
 ห้วนไหว ขยายยกโยธาคลาไคล ลอยคว้างมาใน
 โขยมมมาล ๑ ๒ คำ ๑

บทที่ ๘ ร้องกลองโยน

๑ ช้างเอียบช้างนิมิตร เหมือนไม้ผัดช้างมัววาน
 เริงเรงกำแหงหาญ ช้างศึกสู้รู้ท่วงที ผูกเครื่องเรือ
 ทองทอ กระวีลทองหล่อทอแสงศรี ห้อยห่อจามรี
 ปกตระพองทองพรรณราย เครื่องสูงเรียงสามแถว
 ลายกายแก้วแสงแพรวพราว อภิรมสัขชุมสาย บังแทรก
 อยู่เป็นคู่เคียง กลองชนะประโคมครึก มโหรีทัก
 กกกองเสียง แตรสังข์ส่งสำเนียง นางจำเรียงเคียง
 ช้างทรง สาวสุรางค์นางรำพ้อน ตึงกินรแน่นนวลหง
 นักสิทธิ์ฤทธิรงค์ ถือนวรงค์ลวลอยมา ๑ ๓๐ คำ ๑

บทที่ ๕ ร้องเพลงกระบอก

๑ ครั้นถึงที่ประจันบานราญรอน เห็นวานรน้อยแสน
แน่นหนา กบทั้งองค์พระลักษมณ์ทรงคักดา ยืนรณ
รตนายู่กลางพล จึงให้หยุดข้างทรงองอาจ ลอย
เลื่อนเกลื่อนกลาดกลางเวหน ให้กุมภภณฑ์ขึ้นคาล
จำแลงตน ใส่กลชัยร่ำระบำบรรพ์ ฯ ๔ คำ ฯ

บทที่ ๑๐ ร้องแขกอะหวัง

๑ บัดนั้น รูปนิมิตฤทธิ์แรงแข่งขัน สาวสุรางค์
นางพาเทวัญ บังคมคลีค่านับร้อยยัญชา ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๑๑ ร้องสร้อยสนตัด

๑ ต่างจับระบำรำฟอน ทอดกรกรรกรายซ้ายขวา
ร้ายเรียงเคียงคมประสมตา เลี้ยวโล่ไขว่คว้าเป็นท่าทาง
ซ้อนจึ่งหวัะประเท้าเคล้าคล่อง เลี้ยวลอคสอดคคคองไป
ตามหว่าง วงเวียนเหียนหันกันกาง เป็นคู่ค้อยู่กลาง
อัมพร ฯ ๔ คำ ฯ

บทที่ ๑๒ ร้องกล่อมช้าง

๑ เมื่อนั้นพระลักษมณ์ ผู้ทรงศักดิ์เธอทรงคร ทั้ง
พวกพลากร ^๔คูราพอนบนเมฆา หมายถึงว่าพระอินทร
สุรชัยครเธอหรรษา พิศเพลินเจริญตา ทั้งพลสวา
วามรไพร ฯ ๔ คำ ฯ

บทที่ ๑๓ ร้องแมลงวันทอง

๑ เมื่อนั้น อินทรชิตยินดีจะมีไเหน เห็นข้าศึกเสีย
เชิงละเลิงใจ พลาจชัยครไชยชนบชา พาดสายหมาย
เขม้นเช่นเขยว น้าวเหนยวด้วยกำลังอิงสา สังเกตลง
ทรงพระลักษมณ์อนุชา อสุรากลิ่นไปทันใด ฯ ๔ คำ ฯ

บทที่ ๑๔ ร้องร้ายเร็ว

๑ ลูกศรกระจายทั้งสายฝน ต้องพวงลึงพลไม่
ทนได้ ต้องพระอนุชาเสนาใน สลบไปไม่เป็นสม
ประดี ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๑๕ ร้องถึงโลด

๑ ยักนั้น หน่ومانไม่ต้องครครี ยันทยานกาล
 โกรธถึงอัคคี ช้หน้าว่าเหวยสหัสโนย เหตุใดไปเข้า
 ข้างพวกยักษ์ มาแผลงผลาญพระลักษมณ์ให้ตกไยย
 กุจะล้างช้วนให้บรรลัย ให้สาใจอินทราใจอาธรรม
 ว่าพลางแผ่นโผนโชนทยาน ช้คความุทัยคชาอาสญ
 ง้างหักคอกชาเอราวรรณ ช้คันครครีกคมีฌวาน ฯ

๖ คำ ฯ

บทที่ ๑๖ ร้องถึงลาน

๑ เมื่อนั้น อินทรชิตฤทธิไกรใจหาญ ไม่หลีก
 หลบขบพันประจันบาน รอนราญผดผนันทันทวงที หัน
 เหยินเปลี่ยนท่าง่าครจ้อง ต่ตอ้งหน่ومانชาญไชยศรี
 กระเทินไปกับเคียรกริ สลบบพยอกุยกษัตยทณนา ฯ

๔ คำ ฯ

บทที่ ๑๗ ร้องกราวรำ

๑ มีไชยไพรพิณาคัสสัน อสุรินสรวลสันต์หรรษา
 โยธีสุมคเนเสชา คินเข้าลงกาธานี ๑ ๒ คำ ๑

ภาคเดียว ๑๑ ที่จบ

กัณท์ โยธีสุมคเนเสชา อสุรินสรวลสันต์หรรษา ๑
 มีไชยไพรพิณาคัสสัน คินเข้าลงกาธานี ๑
 โยธีสุมคเนเสชา อสุรินสรวลสันต์หรรษา ๑
 มีไชยไพรพิณาคัสสัน คินเข้าลงกาธานี ๑

บทมโหรีเรื่องอิเหนา

ตอนบวงสรวงวิไลศมาหรา

บทที่ ๑ เอกบท ร้องรับพาทย์

๑ เมื่อนั้น พระผู้ผ่านคาหาเขตรชณท์ ครั้นรุ่งราง
ล่างศรีระวีวรรณ จรจรลมาสรังวาริ ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๒ ลงสรงมอญ ร้องรับลูกคู่

๑ ทรงเครื่องประดับสำหรับกระษัตริย์ ล้วนวิเชียร
จำรัสศรีมี แล้วชวนโอรสราชบุตร มเหย์โสภา
ยาใจ พร้อมพระสนมนางทั้งปวง ทั้งดาวล้อมดวง
ไขไซ เสนาแห่แห่นแน่นไป ภูไฉนยเสด็จมายังศิริ ฯ
๔ คำ ฯ รุกกรัน

บทที่ ๓ สามสี่ ร้องรับลูกคู่

๑ ครั้นถึงชงสถานเทพารักษ์ อันทรงฤทธิสิทธิ
ศักดิ์เรืองศรี เสด็จนั่งเหนืออาศน์บุรี ภูมิเคารพ
อภิวันท์ ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๔ สระบุหร่ง ร้องรับลูกคู่

๑ จิงจุตูปเทียบนทของบวงสรวง บำบวงเทวราช
 รังสรรค์ ถวายเครื่องสังเวฬุกรรม ภูเขางิน
 สุวรรณอำไพ ทั้งแพะแกะโคกะทิงมะหิงษา สิ่งละพัน
 นานาน้อยใหญ่ แก่คำซึ่งบำบวงไว้ แล้วสั่งให้ประโคน
 ขนนวนันต์ ฯ ๔ คำ ฯ สาธุการ

บทที่ ๕ เสมอ ร้องเข้าเครื่องสาย

๑ เสรีแล้วเคารพอภิวาท ภูวนารถย่างเยื้องผาย
 ฝน พร้อมฝูงอนงค์นางกำนัล มาหยุดยั้งสุวรรณพลับ
 พลา ฯ ๒ คำ ฯ วิว

บทที่ ๖ สีนวล ร้องเข้าบัพทัย

๑ บัดนั้น ฝ่ายพวกพนักงานถ้วนหน้า ครั้นจวน
 บังควรเวลา ก็เชิญเครื่องเอนงมาตามกัน ตั้งพระ
 สุพรรณภาชนับรอง ถวายองค์พระผู้ผ่านไธสวรรย์

เครื่องเสวยกระษัตริย์ทั้งนั้น

ตั้งรายเรียงกันเป็นหลั่น

มา ฯ ๔ คำ ฯ

บทที่ ๗ เพลงฉิ่ง ร้องรับบัพทลย์

๑ เมื่อนั้น พระองค์ทรงพิภพดาหา จิงชวนโอรส
ราชันคทา เสวยโภชนาสาลี ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๘ บำบั่น ร้องรับบัพทลย์

๑ เมื่อนั้น ระตจรกาเกษมศรี เห็นโฉมระเด่น
บุตรี สมประดิดาวดินแดนัน เสวยพลาตลงลมเคียว
แลเหลียวคูนางแล้วรบขวิญ เสนหาอาวรณ์ผูกพัน
หมายมั่นกระหยิมในวิญญา ฯ ๔ คำ ฯ

บทที่ ๙ ทเลบ้า ร้องรับบัพทลย์

๑ เมื่อนั้น ระเด่นมนตรีคึกฤษา เห็นระตคูนาง
บุษบา พระกริ้วโกรธโกรธาทังเพลิงกลบ เขม้นค
จรกาแล้วควากฤช จะใคร่ผลาญชีวิตรให้อาสัญ สุก

คึกเกรงองค์พระทรงธรรม์ สู้สกคอกกลั่นโกรรธา ฯ

๔ คำ ฯ แผลงภูทอง

บทที่ ๑๐ ชำ ร้องรับลูกคู่

๑ เมื่อนั้น พระองค์ทรงพิภพคาหา เสรีเสวย
 เอมโอชโภชนา จึงมีบัญชาตรัสไป จงชวนกันขับรำ
 สำราญ ทำสการเทวาในป่าใหญ่ แก่คำซึ่งข้าบวงไว้
 แก่เทพไทเทวา ฯ ๔ คำ ฯ

บทที่ ๑๑ ร่าย ร้องรับลูกคู่

๑ เมื่อนั้น สหรัณากงขนิษฐา เข้าใจในที
 พระพิยา วันทาแล้วลูกชนขับพลัน ฯ ๒ คำ ฯ

บทที่ ๑๒ ฝรั่งรำเท้า ร้องรับลูกคู่

๑ ยอกรชนประนมเห็นอเกษ ไหว้ไทเทเวศร์
 รังสรรค์ คึกคึกสัทธฤทธิไกรใครจะทน ซึ่งรับพลักรรรม์
 ข้าบวง องค์อัสญแดหวาวราฤทธิ สิ่งสถิตยอยู่ใน

โคลหลวง เชิญดูขั้วรำทั้งปวง ที่ไต่ขวงสรวง
ไว้อย ๑ ๔ คำ ๑ แยกเจ้าเซ้น

บทที่ ๑๓ ร่าย ร้องรับลูกคู่

๑ เมื่อนั้น ระเด่นมนตรศรีไส ขวดยเขินสเทิน
อายอรไทย ภูโนยชัยเปรียบไปมา ๑ ๒ คำ ๑

บทที่ ๑๔ ฝรั่งเดิม ร้องรับลูกคู่

๑ ยอกรกิงเกล้าบังคม องค์บรมอัสญแดหวา
ผู้ใดองอาจอหงกา จงจิตรฤษยาสาธารณ์ อันดวง
ดอกฟ้าสุมาลัย ของเราปลูกไว้ในสถาน มันไม่เกรง
ภักตร์จะหักราน จงสังหารอย่าไว้มันเอย ๑ ๔ คำ ๑
แยกถอนสายบัว

บทที่ ๑๕ ร่าย ร้องรับลูกคู่

๑ เมื่อนั้น ระตูเคืองขุนหนูหัน รู้เท่าอืเหนากุเรี่ยน
บังคมคลแล้วขั้วรำไป ๑ ๒ คำ ๑

บทที่ ๑๖ ฝรั่งจรรกา ร้องรับลูกคู่

๑ ยอกรชนเพียงค์โรเพศ ไหว้ไทเทเวศร์น้อย
ใหญ่ อันมีทิพเนตรส่องไป อย่าได้เข้าด้วยคนร้าย จง
สังหารผลาญหมู่ฤษยา ให้ประจักษ์แก่ตาคนทั้งหลาย
ขามิได้ คิคคคหยาบคาย ขอให้เสร็จสมหมายมาเออ ๗
๔ คำ ๗ แหกขวา

บทที่ ๑๗ บินตลิ่งนอก ร้องรับบัพทย์

๑ เมื่อนั้น พระองค์ทรงพิภพดาหา เห็นองค์
อิเหนานักดา ขัดเคืองจรรกาธิบดี จะให้ขบรับเรียงตัวไป
ก็จะไม่เป็นสุขเกษมศรี มีรู้ทัญญาพาที ภูมิเสด็จ
กลับพลับพลาพลัน ๗ ๔ คำ ๗ ประถม

บทที่ ๑๘ เชิด ร้องรับบัพทย์

๑ เมื่อนั้น ระเด่นมนตรีเชิดฉั่น จังหวะนกระษัตริย์
ทั้งห้า นั้น เทียวไปในอรัญรุธยา ๗ ๒ คำ ๗

บทที่ ๑๕ ชมดงใน ร้องรับลูกคู่

๑ พระพลางพิศพรรณรุกชาติ งอกงามเคียรดาษ
บนเนินผา คอกผลพวงห้อยย้อยระย้า สุกูณาจิกกิน
แล้วบินพลาจ ลางต้นเอนช่ายปลายสยัค คังไม้คด
ปลุกไไว้ในกระถาง กอรวกรมเรียงเคียงทาง พยอมน
ยางสูงเยยมเทียมคิริ ฯ & คำ ฯ

บทที่ ๒๐ ชมดงนอก ร้องรับลูกคู่

๑ งามฉงอนเงอมผาศิลาลาย เหลืองแดงถึง
ระบายหลายสี ไตรกตรอกชอกธารชลธิ วาริชย์ชม
อยู่อิตรา ท่ทางข้างเชิงกุนนงนั้น รมรินพนพรรณ
พฤษภา ภายไต้เตียนสอาดลาดศิลา เสด็จโดยมรคา
คลาไคล ฯ & คำ ฯ พญาเทิน

บทที่ ๒๑ สรรเสริญพระบารมี